

Nikolaj Hartung Kjærbys prædiken Allehelgensdag

Taler

Nikolaj Hartung Kjærby
Præst

Dato

1. november 2020

Sted

Sct. Klemens og Rø Kirker

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 5, vers 13-16

1

Lys og salt: Bliver det godt igen?

2020 har på mange måder været et forfærdeligt år; det tror jeg der er mange der
5 synes. Det er naturligvis først og fremmest på grund af coronapandemien, der
medvirkede til at gøre det til det besynderligste forår i mands minde, og
sommeren var heller ikke helt normal. Og efteråret ser ud til at blive værre end
sommeren, om end måske ikke helt så slem som foråret. Ingen tør efterhånden
gætte på hvornår vi igen kan komme til at hilse ordentligt på hinanden, rejse
10 udenlands, køre i bus uden at bære mundbind, og så videre.

Men for mange af jer der sidder her i dag, er coronaen ikke den eneste, ja måske
ikke engang den vigtigste grund til at 2020 har været et forfærdeligt år. Mange af
jer sidder her nemlig fordi et eller flere af de navne jeg læste op tidligere i
15 gudstjenesten, er navne som har en helt særlig betydning for jer. I har mistet et
menneske som stod jer meget nær, og uanset om det kom som et lyn fra en klar
himmel, eller om det skete som den ventede udgang på et langt sygdomsforløb,
så efterlader det et tomrum. Måske har tabet påført et dybt sår på sjælen som
ikke på noget tidspunkt dag eller nat lader jer i fred, eller måske melder sorgen
20 sig blot som et lille stik af smerte fra tid til anden, men jeres liv er i hvert fald
blevet anderledes – og ikke til det bedre.

Efter at Mette Frederiksen lukkede Danmark ned den 11. marts, var der et
slogan der dukkede op hist og her på internettet og på bannere i det offentlige
25 rum, nemlig: ”Det bliver godt igen!” De ord står stadig at læse på en tegning ved
indgangen til Peterskolen på Almegårdsvej hvor min søn skal starte til sommer,
og det står sikkert også flere andre steder. Dengang i marts da coronaen

pludselig ramte, blev landet i første omgang lukket ned i 14 dage, og der var nok
30 ikke ret mange af os der havde forestillet os at vi her 8 måneder senere stadig ville
være så meget i undtagelsestilstand som vi er, men vi har dog alligevel et
lysegrønt håb om at det *på et eller andet tidspunkt* bliver godt igen: at der
kommer en dag hvor vi igen kan hilse med et håndtryk, hvor vi igen kan fylde
kirken op, hvor vi igen kan gøre alt det vi har måttet undvære i det meste af dette
35 forfærdelige år.

Men bliver det også godt igen oven på et dødsfald i den nærmeste familie?

Ja, man lærer selvfølgelig langsomt at leve med tabet på en eller anden måde.
40 Lige så længe som der har været mennesker på jorden, har der også været
dødsfald med alt hvad dertil hører af sorg og savn, men verden står endnu; livet
går videre.

Men bliver det *godt* igen? Ét er at menneskeheden som sådan fortsætter sin
45 eksistens relativt uanfægtet af selv det mest tragiske dødsfald, men bliver lyset
nogensinde sådan rigtig tændt igen for den der har mistet? Bliver det – ikke bare
tåleligt, ikke bare til at leve med – men *godt*?

Baseret på hvad jeg har hørt både fra mennesker der har mistet, og fra præster
50 der har meget mere erfaring end jeg selv har, så bliver livet aldrig helt det samme
igen når man har mistet; savnet vil altid være der under overfladen selv i de
lykkeligste øjeblikke. Og derfor kan de to bibellæsninger vi lyttede til i starten af
gudstjenesten, også godt virke lidt provokerende, for de lover jo en fremtid hvor
alt *er* godt: ”De skal hverken sulte eller tørste, hede og sol skal ikke plage dem”.
55 ”Gud vil selv være hos dem. Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal
ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere.” Det
bliver godt igen, er Bibelens løfte! Hvad skal man mene om det?

Mange vil nok mene at det kan vi ikke bruge til ret meget. Løftet i Esajas’ Bog
60 omhandler jo et udefineret tidspunkt i fremtiden som kaldes ”nådens tid” og
”frelsens dag”, og hvornår er det lige? Hvem siger at det bliver i vores levetid?
Det er trods alt flere tusind år siden ordene blev skrevet, og så vidt vi ved, er de
ikke gået i opfyldelse endnu! Og hvad angår teksten fra Johannes’ Åbenbaring,
så begynder den med at ”den første himmel og den første jord forsvandt”, dvs.
65 vi taler om ting der hverken vil ske i år eller næste år eller om ti år, men først når
verden ender (hvad den selvfølgelig godt kan risikere at gøre i år eller næste år

eller om ti år, men det ville unægtelig være trist hvis det var det eneste vi havde at hænge vores håb på)! Så hvad kan vi egentlig bruge det til?

70

Ja, for det første kan vi glæde os over at vores sorg trods alt ikke kommer til at vare evigt. Der kommer en dag – også selvom den dag muligvis ligger langt ude i fremtiden – hvor vi ikke længere skal leve med den mere eller mindre konstante smerte under overfladen. Og hvis vi skal tro Bibelen, så består befrielsen fra smerten ikke blot i at vi dør og derfor ikke længere kan føle noget som helst, hvad der unægtelig også ville have været en ringe trøst. Nej, den består tværtimod i at døden bliver afskaffet, de døde opstår, og Gud selv kommer nær og gør alt det onde godt igen. Den trøst bliver så skøn at den vil få al vores jordiske smerte til at blegne, uanset hvor mange år vi har måttet leve med den – for selv nok så mange jordiske leveår er for intet at regne mod den evighed Gud har lovet os.

75

80

Det er alt sammen godt, men betyder det så at de år vi har tilbage her på jorden, bare skal overstås, for at vi kan nå frem til trøsten i Guds rige hvor alt endelig bliver godt igen? Ja og nej. Ja, fordi det at være hjemme hos Gud selvfølgelig bliver bedre end selv det bedste vi har oplevet i denne verden – som Paulus skriver et sted: ”Jeg længes efter at bryde op og være sammen med Herren, for det er langt det bedste” (Fil 1,23). Men nej fordi Gud er hos os allerede nu. I stykket fra Esajas’ Bog hørte vi at Gud vil gøre alt godt på et tidspunkt der omtales som ”nådens tid” og ”frelsens dag”, og vi talte om at det ikke er til at vide hvornår det er. Men der er faktisk et sted i Det Nye Testamente, i et af Paulus’ breve, hvor han citerer netop det vers fra Esajas – ”I nådens tid bønholder jeg dig; på frelsens dag hjælper jeg dig” – og giver sit bud på hvornår det er. Og Paulus’ bud lyder: ”Se, nu er det den nåderige tid, se, nu er det frelsens dag!” (2 Kor 6,2).

90

95

Hvad skal det sige? Alt er jo ikke godt nu! Nej, men det gode har besejret det onde; livet har besejret døden. Det skete påskemorgen for små 2000 år siden da Jesus opstod fra de døde. Det er fordi Jesus besejrede døden, at døden ikke er endestationen for os andre heller. Det er fordi han tog alt det onde med sig i døden, at vi kan se frem til at der kommer en dag hvor det bliver godt igen. Eller måske rettere: En dag hvor det virkelig bliver *godt*, og ikke bare ”mere godt end skidt”, eller hvad vi nu kan håbe på i denne verden.

100

105

Men fordi sejren *er* vundet, så kan vi glæde os over den allerede nu. Selvom alt

ikke er blevet godt endnu, så kan vi allerede nu glæde os over at alt *bliver* godt. Og ikke nok med det: Vi kan tage forskud på glæden ved allerede nu at leve som Guds børn! Allerede nu har vi mulighed for at kende Gud og erfare hans
110 ubetingede kærlighed og den trøst han giver. Det er ikke noget vi kan se eller høre eller mærke med vores fysiske sanser, men det er noget vi kan tage imod i tro.

Tro er noget mærkeligt noget. Hvordan tager man ”i tro” imod noget som man
115 måske ikke engang rigtig ved hvad er? Tja, et stykke hen ad vejen er det et spørgsmål om at bede. ”Bed, så skal der gives jer,” siger Jesus et sted (Matt 7,7). Hvis du *længes* efter at erfare Guds trøst, og du fortæller ham om den længsel, så vil han også give dig den. Det er ikke nødvendigvis noget ”quick fix”, for der kan godt være mange ting i os selv der står i vejen for at Gud kan komme til med sin
120 trøst. Gud giver os det evige liv og alle himlens skatte for intet, men hvis vi skal kunne tage imod det, er vi nødt til at lade ham forvandle os, og det kan godt være smertefuldt. Derfor er livet som kristen i denne verden altid et både/og: ”Aldrig er jeg uden våde, aldrig dog foruden nåde, altid har jeg suk og ve, altid kan jeg Jesus se.” Men vi må have lov at tro på at Jesus vil give troens glæde
125 overvægten over synd og sorg. Og om lidt vil han i nadveren række os sit legeme og blod forklædt som brød og vin, som tegn på sit nærvær.

Ved I for resten hvorfor alterskranken har form som en halvcirkel? Det skyldes at når vi modtager Jesu legeme og blod, så bliver vi knyttet sammen med alle der
130 tilhører ham. Og det omfatter ikke kun os der er til stede her i dag, men også millioner af andre verden over. Og i særdeleshed omfatter det dem der er gået forud, og som nu nyder den fulde trøst og hvile hjemme hos Gud. Dem som vi savner fordi de ikke vandrer iblandt os længere, de er nemlig lige så levende for Gud som vi er. Og når Guds rige engang kommer i herlighed, så skal både de og
135 vi blive mere levende end nogensinde før når vi samles hos ham derhjemme.

I mellemtiden (for jeg må nok hellere sige en lille smule om prædiketeksten her til sidst) – i mellemtiden kan vi ikke alene selv modtage Guds trøst, men vi kan også række den videre til andre. For det lys som Gud giver til os, skal vi ikke sætte
140 under en skæppe, men i en lysestage så det skinner for mennesker. I daglig tale kan udtrykket ”Han sætter ikke sit lys under en skæppe!” ellers godt have en lidt negativ klang, nemlig at man måske har lidt for høje tanker om sig selv, men – jeg ved ikke om I lagde mærke til det, men i teksten stod der ikke ”sit lys”; der stod ”et lys”. Det er jo nemlig ikke vores eget lys som vi skal sætte i en stage så

det skinner for mennesker; det er *Guds* lys. Det er Gud der er Alpha og Omega (som der stod i dagens anden læsning). Gud er den eneste der kan sørge for at alt bliver godt igen – men det kan han til gengæld også!

150

Lov og tak og evig ære være dig, vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver, én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed! Amen.

155

Kirkebøn

Lad os tage et øjeblik til eftertanke og stille bøn.

160 Lad os bede:

Herre vor Gud, himmelske Fader! Vi beder dig for hele den verden, som du har skabt: Ophold den og forny den, så alt igen bliver godt. Lad der blive fred mellem alle folk og nationer. Velsign jorden og menneskers arbejde. Hjælp os
165 alle til at tage vare på den skabte verden, så vi værner om menneskers velfærd og forvalter naturen til gavn for hinanden.

Herre, vi beder dig for alle, der er ramt af sorg og ulykke og savn: Trøst de bedrøvede og bange, giv frihed og retfærd til de fattige og undertrykte, mæt de
170 sultne, helbred de syge, hjælp de hjemløse og landflygtige, vær hos de fangne, giv nyt mod og håb til de bekymrede og modløse.

Herre, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet: Giv dem troskab og visdom, så de forvalter mulighederne til gavn for de svage og til
175 at tjene andre mennesker. Velsign og bevar vor dronning og hele hendes familie. Vær med regering og folketing og al øvrighed her i landet og med borgmesteren og kommunalbestyrelsen her på Bornholm.

Herre, vi beder dig for vort land, vor familie og alle, vi holder af og er forbundet
180 med: Hold din skærmende hånd over os, fri os fra alt ondt, og bevar os fra indbyrdes strid og opløsning. Giv os styrke og vilje til at hjælpe hinanden.

Herre, vi beder dig for din kirke her og ud over hele jorden: Velsign den og

185 forny den ved din Ånd, så den kan tale dit befriende ord til alle mennesker. Vi
beder særligt for vores udsendte Madeleine og Mathias og deres tjeneste på
missionsskibet Logos Hope. Hold os alle fast i det fællesskab, som du i dåben
satte os i. Styrk os gennem nadverens måltid, og hjælp os alle til at tjene dig med
glæde.

190 Vær hos os, når vi skal dø. Forbarm dig over os, giv os ikke løn som forskyldt,
men skænk os en glædelig opstandelse til det evige liv, hvor du med Søn og
Helligånd lever og råder fra evighed til evighed.

195 Amen.

Kilde

<https://hartungkjaerby.dk>

200 **Kildetype**

Dokumentation på online medie

Tags

Allehelgen, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

205 <https://www.dansketaler.dk/tale/nikolaj-hartung-kjaerbys-praediken-allehelgensdag>

210

215

220